

כוחות הביטחון העיראקיים עצרו את בכיר דאעש שהיה אחראי על הכספים בארגון

13 באוקטובר 2021

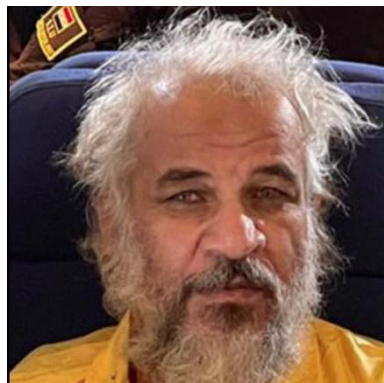
עיקרי המסמך

◀ שלטונות עיראק הודיעו שבמסגרת מבצע מיוחד ומורכב שביצעו כוחות הביטחון, עצר מנגנון הביטחון הלאומי של עיראק את **סאמי ג'אסם, בכיר בדאעש, שהיה אחראי על הכספים בארגון**. מדובר באחד המבוקשים הבכירים בזירה הבינלאומית, שהיה חלק מהנהגת הארגון ושמו הופיע בראש ברשימת המבוקשים של משרד האוצר של ארה"ב. ג'אסם היה מקורב למנהיג הארגון, **עבדאללה קרדאש, המכונה אבו אברהים אלקרשי** ושימש כסגנו של אבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג דאעש לשעבר.

◀ **מדובר, בהישג משמעותי עבור כוחות הביטחון העיראקיים**. חקירתו על ידי העיראקים תביא, ככל הנראה, למידע חשוב על פעילות דאעש בכלל ובעיראק בפרט, כמו גם מידע אודות עבדאללה קרדאש, מנהיג הארגון הנוכחי שג'אסם היה מקורב אליו. **עבור דאעש, שאינו מחזיק בשטחים בעיראק אולם מנהל נגדה ונגד הכוחות הכורדים מלחמת גרילה, מדובר בפגיעה מוראלית קשה**. למעצר זה עשויות גם להיות השלכות משמעותיות על המשך פעילות הארגון במישור המבצעי והלוגיסטי לפחות בסוריה ובעיראק.

מעצר פעיל דאעש בכיר בעיראק

◀ ב-11 באוקטובר 2021, יממה לאחר הבחירות, פרסם ראש ממשלת עיראק, **מצטפא אלכאט'מי**, הודעה לפיה כוחות הביטחון העיראקיים עצרו את **סאמי ג'אסם, בכיר דאעש שהיה אחראי הכספים בארגון** וכי הוא הובא לבגדאד למשפט. ראש הממשלה ציין, כי מדובר במבצע שקיימו הכוחות מעבר לגבולות עיראק והוא כלל איסוף מודיעין בארץ זרה. אולם הוא לא מסר פרטים נוספים (חשבון הטוויטר של ראש ממשלת עיראק, מצטפא אלכאט'מי, 11 באוקטובר 2021).

ג'אסם לאחר מעצרו (חשבון הפייסבוק ח'לית אלאעלאם אלאמני, 11 באוקטובר 2021).

◀ במקביל, פרסם משרד ההגנה העיראקי הודעה רשמית לפיה העצור, **סאמי ג'אסם מחמד ג'עאטה אלעג'וז אלג'בורי, המכונה גם אבו אסיא ואבו עבד אלקאדר אלזבידי וחאג'י חאמד**, נשא בתפקיד "המפקח הכללי לניהול התיקים הכספיים והכלכליים של הארגון" קרי, אחראי הכספים. המעצר התבצע על-ידי מנגנון הביטחון הלאומי של עיראק במסגרת "מבצע מיוחד מעבר לגבול", מבלי לציין את שם המדינה המדוברת¹. עוד צוין בהודעה כי מדובר **באחד המבוקשים הבכירים בזירה הבינלאומית**, שהיה מקורב לוועדה המוסמכת (Delegated Committee) של הנהגת הארגון, הגוף הבכיר והמקורב ביותר **למנהיג הארגון, עבדאללה קרדאש, המכונה אבו אברהים אלקרשי** (דף הפייסבוק ח'לית אלאעלאם אלאמני, 11 באוקטובר 2021).

◀ "מקורות ביטחוניים" בעיראק ו"מקור ביטחוני" אזורי נוסף מחוץ לעיראק, מסרו כי במבצע לתפיסת סאמי ג'אסם, אשר הסתתר בצפון-מערב סוריה, היה למודיעין התורכי תפקיד מפתח והוא סייע רבות לכוחות הביטחון העיראקיים. מקורות רשמיים בתורכיה ובעיראק סרבו להגיב בעניין תרומת המודיעין התורכי למבצע. אחד משני המקורות הביטחוניים העיראקיים מסר כי סוכני מודיעין של עיראק עקבו אחריו בחודשים האחרונים, בעקבות מידע שהגיע אליהם שמקורו היה בעצור של הארגון. המקור הביטחוני האזורי אף הוסיף כי העצור הועבר דרך גבול תורכיה וכי "הוא נתפס בסיוע כוחות מקומיים", דבר שיכול לרמוז על סיוע שהגישו למבצע גם כוחות המורדים המצויים באזור (רויטרס, 12 באוקטובר 2021). פאצ'ל אבו ע'ריף, מומחה עיראקי לענייני ביטחון, ציין כי הוא נפל למלכודת שהוצבה לו לאחר שפותה לעבור את הגבול לתורכיה ושם נעצר (www.al-monitor.com, 12 באוקטובר 2021).

◀ יצוין כי סאמי ג'אסם **עמד בראש רשימת המבוקשים של משרד האוצר האמריקאי**, כשלצדו מנהיג הארגון, עבדאללה קרדאש, ותיסיר אלג'בורי, שנכון לשנת 2017 שימש כסגן האחראי מטעם הארגון על היצור בסוריה, ומתוקף תפקידו שימש כאחראי על מחקר ופיתוח נשק ביולוגי וכימי עבור הארגון. תמורת מידע עליו הבטיחו האמריקאים סכום של עד חמישה מיליון דולרים (אתר משרד האוצר האמריקאי, 10 באוקטובר 2021).

סאמי ג'אסם (במרכז), כפי שהופיע ברשימת המבוקשים של משרד האוצר האמריקאי (אתר משרד האוצר האמריקאי, 10 באוקטובר 2021).

¹ ככל הנראה כדי שלא לחשוף שיתוף פעולה או תיאום עם גורמי מודיעין במדינות שכנות במהלך המבצע.

◀ **גיטיקה מקנולטי, דוברת משרד ההגנה של ארה"ב**, ברכה את ממשלת עיראק על המעצר והוסיפה כי לא ידוע לה על מעורבות אמריקאית כלשהי במבצע המעצר. היא ציינה כי דאעש ממשיך להוות איום משמעותי על תושבי עיראק וכי ארצות-הברית ומדינות הקואליציה הבינלאומית ימשיכו להיות נוכחים בעיראק, בהזמנת הממשלה העיראקית, וימשיכו לתמוך במאמצי עיראק למנוע חוסר יציבות מצד "שרידי דאעש" (אלערביה, 12 באוקטובר 2021).

פרטים אודות סאמי ג'אסם

ג'אסם מיד לאחר מעצרו (סוכנות הידיעות העיראקית, 11 באוקטובר 2021).

◀ לא ידועים פרטים רבים על ילדותו. **לדברי** פאצל אבו ע'ריף, נולד **סאמי ג'אסם מחמד ג'עאטה אלעג'וז אלג'בורי** בשנת 1973 באלשרקאט (Shirqat), כתשעים ק"מ דרומית למוצול. מקור מודיעיני עיראקי ציין כי הוא נולד בשנת 1974 והוא נשוי ואב לשלושה ילדים. על פי שמו מוצאו הוא מהשבט ג'בור, אחד השבטים הגדולים בעיראק.² **כינויו אבו אסיא**, יכול לרמז על קשריו עם מחוזות הארגון באסיה, בין השאר מזרח אסיה. **כינויו אבו עבד אלקאדר אלזבידי**, נועד ככל הנראה, להדגיש את מוצאו משבטי זביד, מהשבטים הערביים העתיקים, שהגיעו מחצי האי ערב לעיראק. שבט ג'בור הוא שבט המשתייך לשבטי זביד, שהוא למעשה אגד שבטי.³

◀ ג'אסם פעל כבר משנת 2004 (או שנת 2003 על פי גרסה נוספת) במסגרת ארגון אלתוחד ואלג'האד, ארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי, האב הרוחני של דאעש. הוא נעצר על ידי הכוחות האמריקאים ובין השנים 2005-2010 היה עצור במחנה המעצר בוכא (Bucca prison) בדרום עיראק.⁴ עם שחרורו חזר לפעילות ג'האדיסטית, במסגרת ארגון אלקאעדה בעיראק, שהפך בהמשך לדאעש. ב-2014 הוא מונה לאחראי על הביטחון של דאעש במחוז החידקל (דג'לה) ולסגן ראש מחוז החידקל של הארגון. בהמשך עבר לסוריה ושימש כאחראי לשכת משאבי הטבע שבשליטת הארגון (אמיר דיואן אלרכאז), והיה אחראי בעיקר על משאבי הנפט והגז. בהמשך מונה לשמש כסגנו של אלבע'דאדי וכראש לשכת האוצר (דיואן אלמאל) של הארגון. עם מותו של אלבע'דאדי, באוקטובר 2019, הפך לאחראי על כספי הארגון ופעל בצמוד למנהיג הארגון החדש, אבו אברהים אלקרשי (חשבון הפייסבוק ח'לית אלעלאם אלאמני, 12 באוקטובר 2021; רוסיא אליום, 11 באוקטובר 2021). אחד המקורות ציין שבתקופה שדאעש היה בשיאו (2014-2015), היו ברשותו שלוש שפחות יזידיות (www.al-monitor.com, 12 באוקטובר 2021).

² יצוין שחלק מבני שבט ג'בור הסוני הפכו לשיעים במהלך המאה ה-19. ג'אסם, שנשאר סוני, פעל במסגרת דאעש, ארגון אנטי-שיעי מובהק, יכול ללמד כי זהותו הדתית גוברת על זהותו השבטית, אם בכלל קיימת כזו לגביו.

³ ויקיפדיה: <https://en.wikipedia.org/wiki/Zubaid>

⁴ ייתכן ששם יצר קשר על אבו בכר אלבע'דאדי, שגם הוא היה עצור באותו מחנה מעצר. רבים מפעילי דאעש שהיו עצורים באותו בית מעצר הקימו בהמשך את דאעש, ראו: <https://www.washingtonpost.com/news>

◀ **פאצ'יל אבו רעיף**, ציין בפני כתב CNBC, כי לאחר ש"האדמות שוחררו" (מידי דאעש, במרץ 2019), הצליח ג'אסם למלט את עצמו למזרח אירופה, אך הוא חזר לסוריה, לאחר שלא הצליח להעביר לשם את בני משפחתו (CNBC, 11 באוקטובר 2021).